

ÅRSRAPPORTER FOR 2011 FRA NCS OG ARBEIDSGRUPPENE

ÅRSRAPPORT 2011 FRA STYRET I NCS

Styremedlemmene i NCS har i 2011 hatt følgende oppgavefordeling:

- Leder Stein Samstad, St. Olavs Hospital, f.o.m. 1.9.09, gjenvalgt for perioden 2011-13.
Representant i Landsstyret i Legeforeningen fra Overlegeforeningen t.o.m. 31.8.11
ESC, Nordisk-Baltiske foreninger
NCS' vitenskapelige komité
- Nestleder Bjørn Bendz, OUS Rikshospitalet t.o.m 31.8.11
Vintermøtet og Vår møtet
- Nestleder Alf Inge Larsen, Stavanger US f.o.m. 1.9.11
Sekretær t.o.m. 31.8.11
ESC, Nordisk-Baltiske foreninger
Utdanningskontakt
NCS' representant i Norsk hjertestansregister
Vår møtet 2011
- Sekretær Kristina Haugaa, OUS Rikshospitalet 1.9.11- 31.12.11
Utdanningskontakt
Permisjon fra styret 1.1.12- 1.31.12
- Kasserer Dan Atar, OUS Ullevål
Representant i landsstyret i Legeforeningen fra FaMe-gruppen t.o.m. 31.8.11
ESC, Nordisk-Baltiske foreninger.
- Styremedlem Kjell Vikenes, Haukeland US
Medlem av sentralstyret i Legeforeningen f.o.m. 1.9.11
Representant i landsstyret i Legeforeningen fra Overlegeforeningen
Kontaktansvarlig Arbeidsgruppene
- Styremedlem Anne Skogsholm, UNN Tromsø, t.o.m 31.8.11
Utdanningskontakt
- Styremedlem Terje Steigen, UNN Tromsø f.o.m. 1.9.11
Permittert fra styret 1.9.11 - 31.8.12

Sist avgåtte leder Cecilie Risøe, OUS Rikshospitalet f.o.m. 1.9.09
Medlem av sentralstyret i Legeforeningen
ESC, Nordisk-Baltiske foreninger
Vararepresentant Henrik Schirmer, UNN Tromsø f.o.m. 1.9.11
Møtende vararepresentant for Terje Steigen høsten 2011

Det er i 2011 avholdt 9 styremøter, herav ett elektronisk, samt ett samarbeidsmøte med arbeidsgruppene ledere og 2 samarbeidsmøter med spesialitetskomiteen for hjertesykdommer. Styret hadde i desembermøtet orienteringssak der Stein Runar Østigaard, rådgiver i Legeforeningens nettredaksjon informerte om ny webbløsning og nytt design på hjemmesiden.,

Referater fra styremøter og årsmøtet ligger på NCS' hjemmeside (www.hjerte.no) og er tilgjengelige for medlemmer av NCS.

Ved konstituering av styret for en ny periode har NCS de siste styreperioder praktisert en ordning der styrets medlemmer hvert annet år redegjør skriftlig og muntlig for potensielle interessekonflikter, især av økonomisk karakter. Ordningen fungerer godt og bidrar til økt individuell bevisstgjøring.

NCS' arbeidsgrupper, kvalitetsutvalg forskningsutvalg.

Det vises til egne årsrapporter fra kvalitetsutvalget og de fem arbeidsgruppene.

Det årlige møtet mellom styret i NCS og representanter fra arbeidsgruppene ble avholdt i november 2011. Kun tre av lederne fra arbeidsgruppene kunne møte. Organiseringen av arbeidsgruppene er ulik og det ble fra styret ønsket en formalisering av valg

til styrene av arbeidsgruppene, rotasjon av lederskap er ønskelig. Arbeidsgruppene oppfordres til å benytte web-sidene for informasjon om egen aktivitet. Økonomien i arbeidsgruppene synes tilfredsstillende i forhold til aktivitetsnivåene. Ordningen med inntil 30 000 kroner i årlig støtte, eventuelt med større tilskudd etter vurdering, opprettholdes.

Det er avholdt et konsensusmøte om CRT- behandling i samarbeid mellom arbeidsgruppene for hjerterytmegjærtesvikt. Det er satt ned en gruppe som arbeider med konsensusdokument.

Kvalitetsutvalget ved Ole-Gunnar Anfinsen (leder), Vernon Bonarjee og Tone Nerdrum ble gjenvalgt i årsmøtet.

Årsmøtet valgte nytt forskningsutvalg med Svend Aakhus som leder og Svein Rotevatn som medlem, leder i NCS er fast medlem. Sigrun Halvorsen og Knut Rasmussen ble valgt som vararepresentanter.

Neste møte mellom arbeidsgruppene og styret i NCS holdes høsten 2012.

Hjerteforum og www.hjerte.no

Hjerteforum har i 2011 beholdt samme publikasjonsfrekvens som tidligere med 4 nummer per år med tillegg av særtrykk og doktoravhandlinger. Hjerteforum betyr fortsatt mye for NCS som kommunikasjonskanal til medlemmene. Ordningen med at vitenskapelige artikler publisert i Hjerteforum gir meritt og økonomisk uttelling både i universitetssystemenes og i helseforetakenes tellinger av publikasjonsaktivitet er etablert og fungerer godt.

Norsk kardiologisk web, "hjerte.no", er tilpasset Legeforeningens web-baserte publikasjonsprofil for organisasjonsleddene. Høsten 2011 har webredaktør og medarbeidere arbeidet med å endre plattform til Legeforeningens nye webprofil som forventes lansert på den nye hjemmesiden primo 2012. Det er fortsatt et sterkt ønske om at arbeidsgruppene benytter sine dedikerte lenker på hjemmesiden til "hjerte.no" til informasjon om egen aktivitet og egnede faglige oppslag.

Nasjonale registre

Pacemakerregisteret har i 2011 vært drevet på overtid i forhold til funksjonalitet. Intensjonen med samarbeid med Svenska ICD- og Pacemaker-registeret med samarbeidspartner Omegapoint AB om modernisering av det svenske registeret tilpasset norske behov med felles programvare del opprettholdes. Implementeringen av avtalen har vært satt på vent i påvente av klarsignal fra Datatilsynet og bekreftelse om driftsansvar fra Oslo universitetssykehus. Disse er nå klarert, og det arbeides med nytt avtalegrunnlag. Det er fortsatt vår intensjon at denne type kvalitetsregistre i sin helhet skal overføres til offentlige helsemyndigheter så snart forholdene ligger til rette for det. Det er sendt anmodning fra OUS Ullevål til det regionale helseforetaket om overtakelse av eierskap av Pacemakerregisteret fra NCS.

NCS var invitert og hadde flere deltagere ved nettverksmøtet for Nasjonalt register over hjerte-karlidelser i mars 2011. Vi deltok også på møtet i september 2011 om Hjerte- og karregisterforskriften der innspill ble gitt slutføringen av arbeidene med forskriften. Det siste møtet var arrangert av Hjerte-karregisteret, UNIKARD og Senter for klinisk dokumentasjon og evaluering (SKDE) med bred invitasjon til aktuelle registre, deriblant Pacemakerregisteret, Infarktregisteret og Hjertesviktregisteret. Hjerte- og karregisterforskriften ble endelig vedtatt 16.12.11 og markerer starten på oppbyggingen av det nye, personidentifiserbare nasjonale registeret.

Møteaktivitet i regi av NCS i 2011

NCS' vintermøte ble tradisjonen tro arrangert på Lillehammer 3.-5.2.11, også dette år med god deltagelse. "NCS Winter Meeting Research Symposium", forskningsdagen fredagen i vintermøtehelgen, hadde godt oppmøte av yngre forskere som presenterte egne arbeider. Abstraktprisen for beste presentasjon gikk til Marte Bliksøen og medarbeidere, Universitetet i Oslo, med arbeidet «Mitochondrial DNA (mtDNA) damage during myocardial ischemia – marker og maker of Injury?». Lørdagens og søndagens program var preget av et bredt utvalg av

dagsaktuelle tema og utviklingstrekk innen kardiovaskulær medisin. Endringen i vintermøtets rammer med tilpasning til LIS-regler for konseptgodkjenning var dette året mer tydelig enn tidligere. Det innebærer et opphør av de opprinnelige intensjonene om å samle fagmiljøet til vitenskapelige og faglige sesjoner og i relasjon til dette ha anledning til å utøve vintersport og sosialt samvær sammen med familie. Vintermøtet 2011 ble det siste i en rekke av i alt 21 faglig meget gode og sosialt byggende møter. Starten var på Fefor, mellomspillet på Geilo og finalen på Lillehammer.

NCS' vårmøte med årsmøte ble arrangert i Bergen 19.-21.5.2011. med god deltagelse. Årsmøtet ble ønsket velkommen til Bergen ved en mottakelse arrangert av Bergen kommune ved ordfører Gunnar Bakke i Bergen Kunstmuseum. En ønsket og aktiv tilstedeværelse fra ESC ved vårt årlige møte ble synliggjort i sesjonen om nye ESC-retningslinjer, en tilstedeværelse som sannsynlig vil bli fulgt opp på senere nasjonale møter. Helsepolitisk tema hadde fokus på samhandlingsreformen med innledning av statssekretær Robin Martin Kåss i Helse- og omsorgsdepartementet. I alt fem sesjoner dekket et vidt spekter av aktuelle tema innen vårt fag. Postersesjonen forløp med korte presentasjoner av 14 arbeider. Premien for beste arbeid gikk til Dana Cramariuc, Universitetet i Bergen, for presentasjonen av arbeidet "Systolic radial strain in multiple myocardial layers in patients with aortic stenosis". Posterprisen ble utdelt på vårmøtets festmiddag på Fløien Folkerestaurant.

Høstmøtet i ekkokardiografi ble arrangert i Tønsberg med meget god deltagelse. Et utmerket faglig program og en vellykket sosialt ramme preget møtet også den gang. Prisen for beste presentasjon av kasuistikk gikk til Espen Holte, NTNU.

Den norske legeförening, fagmedisinske foreninger og FaMe-gruppen

Samarbeidet med sentralstyret og sekretariatet i Legeföreningen har forløpt som forventet på en god måte. Våre høringsuttalelser er tatt hensyn til, og innflytelsen fra

NCS i faglige spørsmål synes ivaretatt i den grad dette kan forventes.

Cecilie Risøe var valgt medlem av Dnlfs sentralstyre for perioden 2009-2011 med gjenvalg for perioden 2011-2013. Kjell Vikenes ble valgt inn i sentralstyret for perioden 1.9.11-31.8.13. Dan Atar var valgt som en av fire representanter for de indremedisinske fagområdene til Landsstyret i Legeföreningen for perioden 2009-2011. Kjell Vikenes og Stein Samstad var valgt som representanter til Landsstyret fra Norsk Overlegeforening for samme periode.

FaMe-gruppen har hatt 3 møter i 2011, ett i april i tilslutning til den årlige samlingen av alle de fagmedisinske foreningene, ett i oktober og det siste i tilslutning til Legeföreningens lederkonferanse i november. Aprilmøtet omhandlet kvalitets- og forskningsregistre og kvalitetsindikatorer. På lederkonferansen ble det redegjort for Legeföreningens satsningsområder de to neste år, og Bjørn Ingen Larsen presenterte aktuelle arbeidsfelt i Helsedirektoratet. Det var også en nyttig diskusjon omkring omstillinger i helseforetakene med Bent Høie og Siri Hatlen som innledere. Siste sesjon var viet ledelse av kunnskapsbedrifter. Stein Samstad deltok for NCS, Cecilie Risøe og Kjell Vikenes deltok som sentralstyremedlemmer.

På Norsk indremedisinsk forenings høstmøte i oktober bidro Tor Ola Klemsdal med foredraget "Dyslipidemi - nye europeiske retningslinjer sett i lys av NORRISK" under sesjonen "state of the art". Bjørn Bendz holdt foredraget "TAVI- utprøvende eller etablert behandling? Status og framtid for transarteriell implantasjon av hjerteklaffer" i sesjonen «nytt fra grenforeningene».

Avgitte høringsuttalelser i 2011

Styret har i løpet av året avgitt i alt 15 høringsuttalelser til Legeföreningen:

- Høring - IS-1884 handlingsplan for kronisk nyresykdom
- Høring - forslag til prinsippprogram og arbeidsprogram
- Høring - landsstyresak - lovendring - endring i kontingentfordelingsmodell

Høring - landsstyresak - bortfall av autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning ved fylte 75 år
Høring - landsstyresak fordeling av kontingenter i foreningene
Høring - policynotat om helseregistre
Høring - policynotat om biomedisin
Høring - policynotat om IKT-investeringer
Høring - utkast til forskrift om register over hjerte- og karlidelser
Høring - utkast policynotat om rekruttering og kjønnsbalanse
Høring - rapport om seneffekter av kreftbehandling
Høring - etablering av Norsk helsearkiv og Helsearkivregisteret
Høring - etablering av nasjonal kjernejournal
Høring - statusrapporten 2011
Høring - spesialisthelsetjenesten i Helse Sør-Øst

Samarbeid med spesialitetskomiteen

På samarbeidsmøtene med spesialitetskomiteen i hjertesykdommer i juni og desember var hovedtemaet revisjonen av regelverket for spesialiteten hjertesykdommer. I hovedsak er dette foretatt ved at ESC Core Curriculum er lagt til grunn for tilpasning til norske forhold. En skjerping av prosedyrekravene og en omfattende revisjon av attestasjonsskjema / læringsmål er de mest markante endringene. Også spørsmålene omkring sertifisering og resertifisering av spesialister ble diskutert. Underveis i arbeidet med revisjonen var arbeidsgruppene invitert til å gi sine bidrag til det foreliggende dokument.

Nordisk-baltisk samarbeid

Felles nordisk-baltisk kongress ble avholdt i Riga, Latvia 16.-18.6.11. Alf Inge Larsen var den som i hovedsak representerte NCS i komiteens arbeid. Jan Erik Nordrehaug, Svein Færestrand, Terje Steigen, Erlend Eriksen og Lars Gullestad holdt inviterte foredrag. Tone Norekvål var meget aktiv i sykepleiersesjonene. Den norske deltagelsen ved møtet var lavere enn ønskelig.

Møter i det nordisk-baltiske samarbeidet ble holdt mellom lederne ved Spring Summit på Heart House, under møtet i Riga og under ESC-kongressen i Paris. Ordførende i samarbeidet fram til felles kongress i Oslo 2013 er leder av NCS, Stein Samstad. Dan Atar er leder for organisasjonskomiteen for den kommende felleskongressen som arrangeres 13.-15.6.2013.

De nordisk-baltiske foreningene ønsker å fortsette et begrenset samarbeide for nordisk-baltiske kandidater under valgene til nytt styre i ESC i 2012.

Europeisk samarbeid

European Society of Cardiology, ESC, er den viktigste samarbeidspartner for NCS innen fagutvikling. Flere norske representanter har sentrale posisjoner i ESCs styrende organer. Otto Smiseth er ikke-voterende styremedlem, og Svend Aakhus er i nominasjonskomiteen for valgene i ESC for perioden 2012-14. Flere medlemmer av NCS deltar aktivt i arbeidsgrupper og assosiasjoner i ESC foruten i arbeidet med retningslinjer og faglige publikasjoner.

Representanter fra styret i NCS ved leder og kasserer har deltatt i flere møter ved Heart House og under kongressen i Paris. På kongressen i Paris var NCS ansvarlig for organiseringen og bemanningen av den felles nordisk-baltiske utstilling. Kvalitetsutvalget ved Ole-Gunnar Anfinsen har deltatt i møter vedrørende nye retningslinjer. Arbeidsgruppen for hjertesvikt har engasjert seg i pilotarbeidet for ny kartlegging vedrørende hjertesvikt i Europa. En ny kartlegging vedrørende atrieflimmer er i pilotfasen, og NCS har intensjoner om å bidra i denne.

Jan Peder Amlie har også i 2011 sittet i UEMS Board of all Sections. Dette gir oss verdifull tilleggsinformasjon og innflytelse innen utdanningsspørsmål. Amlie deltok også på fellesmøtet mellom spesialitetskomiteen og styret i NCS i desember. NCS støtter engasjementet i UEMS og bidrar med nødvendige reisekostnader ut over det Legeforeningen dekker.

Ærestildelinger, priser og stipend

Etter innstilling fra NCS' vitenskapelige komité ble Ole Storsteins pris for 2010 utdelt under vintermøtet, og prisen gikk til Ivar Sjaastad, OUS Ullevål, for eksperimentell medisinsk forskning. Hans prisforedrag var titulert "Mekanismer for myokardial dysfunksjon".

Etter utlysning ble det utdelt 4 reise- stipendier av NCS' midler til søkere med

vitenskapelige presentasjoner ved internasjonale møter. Hvert reisestipend var også i år på kroner 10 000.

Økonomi

Økonomien i NCS er god. I løpet av året har det ikke påløpt uventede utgifter til drift eller anskaffelser. Etter styrets vurdering har NCS god økonomisk bæreevne for forventede utgifter.

ÅRSRAPPORT 2011 FOR NCS' ARBEIDSGRUPPE I EKKOKARDIOGRAFI

Styrets sammensetning og oppgaver

Arbeidsgruppens styre har i 2011 vært: Svend Aakhus (leder), Trygve Huseby (nestleder), Siri Malm (vikar for Assami Røsner), Johannes Soma (nettredaktør), Maj Tone Lønnebakken (sekretær), Håvard Dalen, Henrik Brun, Jan Berg-Johansen, Olve Skjetne (økonomiansvarlig) og Helge Skulstad. Høstmøtekomiteen består av Helge Skulstad (leder), Håvard Dalen og Trygve Huseby fra arbeidsgruppen.

Antall møter

Det er avholdt styremøter 4/5, 21/10 og 8/12 (EuroEcho), samt årsmøte 22/10. Høstmøtekomiteen og nettredaksjonen har i tillegg avholdt egne møter. Referater fra styremøtene og årsmøtet er lagt ut på arbeidsgruppens hjemmeside på <http://www.ekkokardiografi.no>.

Aktivitet

Kurs og faglige møter

- Obligatorisk kurs i ekkokardiografi består nå av et grunnkurs (Ekkokardiografi I, 15 timer) og et videregående kurs (Ekkokardiografi II, 25 timer). Ekkokar-

diografi II er obligatorisk for grenspesialiteten Hjertesykdommer. Ekkokardiografi I er åpent for andre også, men kolleger i kardiologiutdanning vil bli prioritert. Søkingen til kursene har vært meget god, spesielt har Ekkokardiografi I vært overtegnet mange ganger, og kurset avholdes derfor fra 2011 av 2 ganger årlig.

- Kurs i transøsofageal ekkokardiografi ble for første gang avholdt vår 2011 i Trondheim og planlegges årlig.
- Høstmøtet (nummer 25) ble for siste gang arrangert i Tønsberg oktober 2011, også denne gang med godt besøk. Fra 2012 integreres møtet i et felles høstmøte for NCS som erstatter vintermøtet og det nåværende høstmøtet.

Arbeidsgruppens hjemmeside

- Arbeidsgruppens hjemmeside nås på <http://www.ekkokardiografi.no>, og inneholder informasjon om kurs og kongresser, lenker til aktuelle ekkokardiografisider, verdier fra normalmaterialer osv. Kurs- og møteforedrag legges ut som PDF-filer slik at de kan leses i etterkant av presentasjonene. Legeforeningen planlegger overgang til ny nettportal fra årsskiftet. Ekkokardiografisiden skal

imidlertid fortsatt lokaliseres under NCS' web-side. Redaksjonskomiteen består av Johannes Soma og Olve Skjetne.

Saker

- Prosedyrekoder for ekkokardiografi: Arbeidsgruppen har overfor KITH foreslått endring i kodeverket for ekkokardiografi slik at vi får følgende: to nye koder for ekkokardiografisk undersøkelse ved kirurgiske inngrep/perkutane prosedyrer: en for transøsofageal og en for transtorakal prosedyre-ekkokardiografi, to nye koder for stress-ekkokardiografi, henholdsvis medikamentell og ergometrisk stressekkokardiografi; og en ny kode for reell forenklet ekkokardiografi som ved håndholdt mikro-ekkokardiografi.
- Krav til grenspesialiteten Hjertesykdommer: Legeforeningen har initiert en gjennomgang av reglene for spesialitetsutdanning. For grenspesialiteten hjertesykdommer har man tatt utgangspunkt i det det såkalte kjernepensum (core curriculum) som European Society of Cardiology har utarbeidet. Arbeidsgruppen for ekkokardiografi har i sin uttalelse til NCS lagt vekt på at utdanningen i ekkokardiografi bør foregå på minst to utdanningsinstitusjoner hvorav minst en har hjertekirurgi. Prosedyrekravet for selvstendige transtorakale ekkokardiografier bør være >350 undersøkelser, for transøsofageale undersøkelser >25, kandidaten må ha vært deltaker på > 25 barnekardiologiske ekkokardiografiske undersøkelser og ha kjennskap til stressekkokardiografi. Mer enn 150 transtorakale og > 25 transøsofageale bør kreves utført på sykehus som både utreder og opererer hjertepasienter.
- Kardiologisk avbildning: Det er en internasjonal trend at bildemodalitetene ekkokardiografi, MR og CT integreres for kardiologiske undersøkelser. Ekkokar-

diografi utgjør fortsatt det store volumet for slike undersøkelser, men mange pasienter undersøkes med flere av modalitetene. Arbeidsgruppen har sett det ønskelig å samle utøvere av kardiologisk bildediagnostikk i Norge bedre og vurderer saken fortløpende, se også EAEs initiativ nedenfor.

Internasjonale saker

- Nordic Cardiac Imaging: Samarbeid mellom nordiske arbeidsgrupper om det første Nordic Cardiac Imaging som avholdes i København 15-16. juni 2012. Møtet tar sikte på å integrere ekko, MR og CT i vurderingen av en del kardiologiske problemstillinger og burde være av interesse for mange norske kardiologer.
- European Association for Echocardiography (EAE): EAE har som strategi å samle kardiologiske bildeteknikker, dvs. ekko, CT og MR, under ett tak. Tidsskriftet European Journal of Echocardiography får derfor fra årsskiftet nytt navn (European Heart Journal, Cardiovascular Imaging).

Økonomi

Arbeidsgruppen i ekkokardiografi har en god økonomi med balanse mellom utgifter og inntekter. Regnskap og revisjon inngår i NCS' årsoppgjør.

Oppsummering

Arbeidsgruppen i ekkokardiografi har god aktivitet, stabilt god økonomi og har arrangert et meget godt besøkt årlig faglig møte. Dette integreres nå i et felles Kardiologisk høstmøte fra 2012.

Svend Aakhus

27.12.2011

for NCS' arbeidsgruppe i ekkokardiografi

If it weren't for lawyers, we wouldn't need them. A. K. GRIFFIN

These are my principles. If you don't like them, I have others. A POLITICIANS RULE

ÅRSRAPPORT 2011 FOR NCS' INVASIV ARBEIDSGRUPPE

Arbeidsgruppens sammensetning:

Tor Melberg, Thor Trovik, Morten Slette, Michael Uchto, Knut Endresen, Rasmus Moer, Eigil Fossum, Svein Rotevatn.

Fordeling av oppgaver i arbeidsgruppen:

Leder/økonomi: Thor Trovik.

Ansvarlig for invasiv årsstatistikk/web-ansvarlig: Tor Melberg.

ESC/utdanning: Knut Endresen.

Antall møter

Ett, på Gardermoen 5. desember.

Aktivitet

Innsamling av data for invasiv årstatistikk.

Knut Endresen representerer Norden i ESC sitt organ (EAPCI) for utarbeidelse av felles europeiske kriterier for utdanning av intervensjonskardiologer.

Eigil Fossum representerer NCS i nordisk-baltisk arbeidsgruppe i intervensjonskardiologi.

Det jobbes med å etablere et nasjonalt norsk PCI-register.

Økonomi

Arbeidsgruppen finansierer virksomheten innenfor rammen av tilskudd fra NCS.

Kort oppsummering av rapporten; hovedbudskap

Avsnittet "Aktivitet" er identisk med tilsvarende avsnitt i rapporten for 2010.

I flere år er det arbeidet med et nasjonalt register for aortokoronar bypasskirurgi/PCI arbeidsgruppen har hatt sterkest fokus på. I januar 2011 ble det oppnådd konsensus på 3 viktige punkt:

- 1) Vi ønsker et register basert på det svenske register for tilsvarende formål, SCAAR.
- 2) Driftsansvar for registeret legges til Helse-Vest/Bergen.
- 3) Norsk Cardiologisk Selskaps invasive arbeidsgruppe skal være styringsgruppe for registeret.

Status for registeret ble oppsummert i arbeidsgruppens møte 5. desember. Vi hadde håpet at registeret skulle kunne tas i bruk fra årsskiftet 2011/2012. Etableringsarbeidet er imidlertid ennå ikke fullført, men vi forventer å ha et fungerende nasjonalt register i løpet av våren 2012.

I vårt møte 5. desember diskuterte vi ellers:

- 1) Forslag til nye spesialistkriterier for generell kardiologi fra ESC.
- 2) Retningslinjer for trombocytthemming ved STEMI/ACS i lys av flere nye preparater på markedet.
- 3) Behov for formaliserte vedtekter for invasiv arbeidsgruppe - enighet om at vedtekter bør utarbeides
- 4) Undertegnede ble gjenvalgt som leder for gruppen for ny 2-års periode.

Tromsø, 22. desember 2011
Thor Trovik

God gave me the stubbornness of a mule and a fairly keen scent. ALBERT EINSTEIN

ÅRSRAPPORT 2011 FOR NCS' ARBEIDSGRUPPE I HJERTESVIKT

Styrets sammensetning:

Lars Gullestad (OUS Rikshospitalet, leder), Maja-Lisa Løchen (UNN, nestleder) Dan Atar (OUS Ullevål), Stein Ørn (SUS), Morten Grundtvig (Sykehuset Innlandet), Rune Mo (St. Olavs Hospital), Torbjørn Omland (Ahus), Johnny Vegsundvåg (Ålesund), Arne Westheim (OUS Ullevål), Marit Aarønæs (OUS Rikshospitalet), Per Anton Sirnes (Moss, privatpraktiserende spesialist), Geir Christensen (OUS Ullevål, basalfag).

Fordeling av oppgaver i styret

Lars Gullestad- leder

Maja Lisa Løchen - nestleder

Styrets sammensetning: Styrets sammensetning har vært stabilt, med unntak av at Vernon Bonarjee er blitt erstattet av Stein Ørn, også fra Stavanger Universitetssjukehus.

Antall møter

To møter er avholdt, ett styremøte samt ett faglig møte om kardial resynkroniseringsbehandling (CRT).

Hovedaktivitet har vært følgende:

CRT-møte. Sammen med arbeidsgruppen for arytmi arrangerte vi 14/9-11 et fellesmøte der hensikten var å komme frem til felles retningslinjer for implantasjon av CRT i Norge. Det var foredragsholdere fra Sverige og Danmark i tillegg til Norge. Helsedirektoratet var også invitert og skisserte videre gang i prosessen med tanke på å lage retningslinjer i Norge. I etterkant av møtet er det satt ned en arbeidsgruppe som vil lage utkast til retningslinjer som så vil bli sendt ut på høring. Dette arbeidet fortsetter i 2012.

Prosjekt med Institutt for allmennmedisin. I 2009 innledet vi et samarbeidsprosjekt med Institutt for allmennmedisin ved professor Jørund Straand som er leder for Allmennmedisinsk forskningsenhet (finansiert delvis av HOD) som skal drive anvendt forskning relevant for primærhelsetjenesten. Hensikten er å bedre implementering av moderne hjertesviktbehandling i allmennpraksis. Det er laget prosjektsøknad, men vi har så langt ikke fått innvilget støtte.

Hjertesviktdatabasen. Målsettingen for styret i Norsk hjertesvikregister har vært å gjøre dette landsdekkende og uavhengig av industristøtte. Helse Midt-Norge har vist interesse for å støtte registeret og søkte HOD om å etablere dette som et nasjonalt kvalitetsregister. Det er imidlertid foreløpig kun 3 registre som har fått status som nasjonale registre (hjerteinfarkt, slag, kar), mens hjertesvikregisteret står på "vent". I tiden frem til neste søknad vil Helse Midt-Norge støtte registeret praktisk og økonomisk. I 2012 vil styrets sammensetning bli endret, og det utarbeides statutter for registeret.

Heart Failure Awareness Day; Norsk hjertesviktdag.

Oppslutningen i Europa om felles hjertesviktdag i mai 2011 var god. Aktiviteten var svært variable der arrangementene spente fra meget små til gigantiske med riksdekkende TV-sendinger, oppslag i presse, stand, gallamiddager etc.. Norge deltok også, men vår aktivitet ble begrenset til kontakt med pressen. Det var gode oppslag i Adresseavisen i Trondheim og Dagbladet. Det vil også bli holdt møter i 2012. Vi planlegger en fortsatt moderat linje med lokale arrangementer og bruk av lokal presse. Vi gjør et nytt forsøk på riksmidier.

Økonomi

Arbeidsgruppen i hjertesvikt har i 2011 ikke mottatt spesifikk støtte bortsett fra til fellesmøte om CRT fra NCS.

Kort oppsummering av rapporten; hovedbudskap

2011 har vært en videreføring av arbeidsoppgaver fra 2010. En hovedaktivitet har vært arbeid med retningslinjer for implantasjon av CRT i Norge der vi har hatt fellesmøte med arytmigruppen i NCS. Arbeidet fortsetter i 2012. Vi har fortsatt samarbeidet med Institutt for allmennmedisin og har levert felles prosjektsøknad om midler,

men har foreløpig ikke fått støtte. Vi har arbeidet videre med hjertesviktregisteret med målsetting om å gjøre det nasjonalt, og har deltatt i felles europeisk "heart failure awareness day".

2/1-2012

Lars Gullestad, leder

NCS' arbeidsgruppe i hjertesvikt

ÅRSRAPPORT 2011 FOR NCS' ARBEIDSGRUPPE FOR HJERTERYTMER

Arbeidsgruppen har hatt ett møte i 2011. I tillegg har det vært en del telefonkontakt. Gruppens medlemmer er: Erik Kongsgård (formann, OUS Rikshospitalet), Pål Tande, (sekretær, UNN), Per Ivar Hoff (Haukeland universitetssjukehus), Lars Hegrenæs (St. Olavs Hospital), Finn Tore Gjestvang (Sørlandet sykehus), Dennis W. Nilsen (Stavanger Universitetssykehuset), Ole Rossvoll (St. Olavs Hospital) og Eivind S. Platou (OUS Ullevål).

CRT (kardial resynkroniseringsterapi)

Retningslinjene for CRT (ESC) ble endret i september 2010. Indikasjonen er nå utvidet til også å gjelde pasienter med hjertesvikt NYHA-funksjonsklasse 2. Sammen med arbeidsgruppen for hjertesvikt vil vi utarbeide et konsensusdokument for CRT-behandling. En "konsensus"-konferanse ble avholdt høsten 2011 med deltakelse fra alle helseforetakene. Det er planlagt et diskusjonsmøte januar 2012 og dokumentet vil sannsynligvis være klart våren 2012. Helsedirektoratet var representert på konsensusmøtet, men det er ikke avgjort om de deltar i selve utarbeidelsen av dokumentet / implementeringen av retningslinjene.

Ablasjonsbehandling av atrieflimmer – Helsedirektoratets rapport fra 2010

Rapporten / sluttdokumentet fra HOD har ført til fokus på ablasjonsbehandling med føringer om økt behandlingsskapasitet av atrieflimmer og non-atrieflimmer. I sluttdokumentet ble det gitt føringer om økt finansiering, tilførsel av personell, utdanningsstillinger, indikasjoner og et nasjonalt ablasjonsregister. Miljøene er per i dag ikke tilført nye utdanningsstillinger, og arbeidet med utforming av mer eksakte retningslinjer for hvem som skal tilbys behandling og hvem som skal gis rettighetsstatus er ikke kommet i gang. Arbeidsgruppen hadde en dialog med HOD i begynnelsen av 2011, men har senere ikke fått respons på forespørsler om videre arbeid vedrørende indikasjoner, rettighetsstatus og ablasjonsregister. Vi har nå fått vite at dette sorterer under Helsedirektoratet.

Peter Schuster, Haukeland universitetssjukehus, som leder arbeidet med et nasjonalt register, deltar nå på møtene vedrørende hjerte-kar-registeret (Nasjonalt folkehelseinstitutt). Men vi mangler fortsatt mandat og finansiering av prosjektet.

Landsomfattende anbudsrunde vedrørende implantater i regi av Helseforetakenes Innkjøpservice AS, HINAS

De fleste medlemmene i arbeidsgruppen deltok i utarbeidelsen av kravspesifikasjonene og vurdering av tilbudene. Det var stor møtevirkosmhet i 2011, og et betydelig arbeid ble utført. Dette førte til få ordinære møter i arbeidsgruppen.

ÅRSRAPPORT 2011 FOR NCS' ARBEIDSGRUPPE FOR VOKSNE MED MEDFØDTE HJERTEFEIL

Styrets sammensetning

Vernon Bonajee (Stavanger Universitets-sjukehus), Gottfried Greve (Haukeland universitetssjukehus), Hans-Kristian Langsetmo (St. Olavs Hospital), Morten Ljosland (Sykehuset Østfold), Per Lunde (Universitetssykehuset Nord-Norge) og Gunnar Erikssen (Oslo universitetssykehus Rikshospitalet)

Fordeling av oppgaver i styret

Formann: Gottfried Greve
Økonomiansvarlig: Morten Ljosland
Web-ansvarlig: Hans Kristian Langsetmo

Møter

I 2011 hadde gruppen møte med hovedfokus på graviditet hos pasienter med medfødte hjertefeil.

Aktivitet

Medlemmer av gruppen holdt kurs i "Medfødte hjertefeil hos voksne" på OUS Rikshospitalet i februar 2011. Web-ansvarlig

har også deltatt på møter i regi av Norsk Cardiologisk Selskap.

Økonomi

Gruppen har ikke organisert samarbeid med eller hatt sponsorinntekter fra industrien. Vi har således ikke inntekter på det arbeidet vi gjør.

Arbeidsgruppen har kun hatt utgifter i forbindelse med møtet 19.05.11. Annen reiseaktivitet er blitt dekket av arbeidsgivere.

Budsjett 2012:

Det planlegges to møter i 2012, det første allerede 4. januar 2012 og et tidlig høst 2012. Utgiftene til disse forventes å være ca. NOK 30.000,- pr. møte. Vi ønsker også å delta i andre møter der arbeidsgruppens medlemmer forventes å delta. Kalkulerte utgifter til disse vil være ca. NOK 30.000,- Dette tilsvarer et totalbudsjett på NOK 90.000,-.

Hovedbudskap

Gruppen av voksne med medfødte hjertefeil er fortsatt voksende og bør ved de fleste sykehus være like stor som gruppen av barn med medfødte hjertefeil. Ikke minst

er det etter hvert blitt en stor gruppe av voksne pasienter med komplekse hjertefeil. Arbeidspresset for dem som jobber i feltet har vokst betraktelig de siste årene.

Det er derfor et stort behov for å rekruttere flere inn i fagfeltet. Kompetanseoppbygging står derfor sentralt for arbeidsgruppens medlemmer. Kompetansekrav til

dem som skal jobbe i fagfeltet bør også få fokus ved de enkelte helseforetakene i årene som kommer.

Bergen 3.1.2012

Gottfried Greve
Formann

ÅRSRAPPORT 2011 FOR NCS' KVALITETSUTVALG

Sammensetning

Ole-Gunnar Anfinsen (leder), Tone Nerdrum, Vernon Bonarjee (alle tre gjenvalgt for to år på vårmøtet i Bergen 20. mai 2011).

Kvalitetsutvalget avsluttet ved starten av året evalueringen av de fire nye veiledninger som hadde kommet i 2010:

- 1) Guidelines for the management of atrial fibrillation
- 2) Guidelines on myocardial revascularization
- 3) Guidelines for the management of grown-up congenital heart disease
- 4) Focused update of ESC guidelines on device therapy in heart failure

Vi har anbefalt overfor NCS - med visse presiseringer som er publisert i *Hjerteforum* - at alle fire veiledningene ble gitt tilslutning ("endorsement") fra NCS, og dette er etterkommet. Både ESC-veiledningene og kvalitetsutvalgets kommentarer er nå lett tilgjengelige via Norsk Kardiologisk Web.

På vintermøtet på Lillehammer inngikk et symposium om atrieflimmerveiledningene som en del av programmet (arrangert av to medisinske firmaer, men med møteleder fra NCS' kvalitetsutvalg og uavhengige foredragsholdere fra Sverige og Norge). På vårmøtet i Bergen 20. mai var der en egen sesjon i samarbeid mellom NCS og ESC, viet "Focused update..." med spesiell vekt på kardial resynkroniserings-terapi (CRT). NCS-KU var representert ved én av møtelederne, og foredragsholder fra

ESC var Genevieve Derumeaux fra Lyon, mens Jean-Claude Daubert dessverre måtte melde forfall i siste øyeblikk. Fra Norge holdt Stig Urheim og Svein Færestrand innlegg; deretter var det paneldebatt. CRT-veiledningen er senere også diskutert inngående i en egen nasjonal konsensuskonferanse i regi av NCS' arbeidsgrupper i hhv. hjertesvikt og hjerterytmel 14. september. På dette møtet ble det presentert erfaringer fra Danmark (Regitze Videbæk, Rigshospitalet) og Sverige (Fredrik Gadler, Karolinska Institutet).

Kvalitetsutvalget har hatt ett formelt møte i januar og ellers kommunisert elektronisk og i forbindelse med andre faglige møter. I høstsemesteret har vi startet evalueringsarbeidet med de nye veiledningene som ble lansert under ESC-konferansen i Paris i august:

- 1) ESC Guidelines for the management of acute coronary syndromes in patients presenting without persistent ST-segment elevation
- 2) ESC/EAS Guidelines for the management of dyslipidaemias
- 3) ESC Guidelines on the diagnosis and treatment of peripheral artery diseases
- 4) ESC Guidelines on the management of cardiovascular diseases during pregnancy

NCS-KU var representert på "Fourth yearly National Guidelines Coordinators Meeting with the ESC Committee for Practice Guidelines" i European Heart House 1. desember (OGA) og på implementer-

ingsmøtet 2. - 3. desember for hhv. revaskulariseringsveiledningene 2010 og NSTEMI/ACS-veiledningen 2011 (VB og OGA). ESC opplyser at man i fremtiden kommer til å spre publikasjon av nye veiledninger over hele året istedenfor bare til ESC-møtet i august/september. For enkelte veiledninger vil de istedenfor sentrale implementeringsmøter satse på "webinars" hvorav det første allerede er avholdt om svangerskaps-veiledningen (dessverre uten vår deltakelse). Ved slike "webinar"-er ønsker man deltakelse både fra nasjonal veilednings-koordinator og fra en "topic expert", og NCS-KU kommer derfor til å videreformidle en del slike invitasjoner til deltakelse.

Økonomi

Kvalitetsutvalget har belastet NCS bare for mindre utgifter i forbindelse med et møte i Oslo i januar. I forbindelse med guidelines-sesjonen på vårmøtet dekket NCS også møtedeltakelse for ett av KUs medlemmer. Reiseutgifter til CPG-møtet og implementeringsmøtet i desember ble dekket av ESC (inntil €500 for hver av de to deltakerne). Utover dette har KU ikke hatt utgifter av betydning.

Oslo, januar 2012

Tone Nerdrum

Vernon Bonarjee

Ole-Gunnar Anfinsen (sign)